

Winterdraaiboek Gladheidbestrijding gemeente Nissewaard

1. Opdracht

1.1 Uitgangspunten

Voor het seizoen 2017-2018 heeft de gemeente Nissewaard aan Reinis opdracht gegeven, om het gladheidbestrijdingsplan uit te voeren conform het vastgesteld strooiareaal.

De volgende doelstellingen dienen als uitgangspunt:

- Zorgen voor de doorstroming van auto en fietsverkeer.
- Een aantal bijzondere instellingen en economische centra op peil houden zoals hulpdiensten, zorginstellingen en winkelcentra.
- Iedere bewoner moet binnen een redelijke afstand van een strooiroute wonen. Deze afstand is vastgesteld op 400 meter.

1.2 Nadere invulling doelstellingen

- De veiligheid van het uitvoerende personeel heeft tijdens de uitvoering de hoogste prioriteit.
- Er dient voldoende zout aanwezig te zijn om een strenge winter te kunnen doorstaan. De zoutvoorraad is vastgesteld op 800 ton strategisch met een werkvoorraad van 100 ton (900 ton totaal).
- Een preventieve strooiactie dient adequaat te zijn en dient voor de ochtend- of avondspits te zijn uitgevoerd.
- Een preventieve strooiactie mag niet langer duren dan 2,5 uur (afwijkingen overleggen met de toezichthouder).
- Voor fietspaden en fietsstroken gelden dezelfde normen als voor de andere wegen.
- Alle wegen moeten in een straal van 400 meter liggen van een weg die is opgenomen in het strooiareaal.
- Alle wegen die zijn opgenomen in het strooiareaal dienen na afloop van een sneeuwperiode binnen de kortst mogelijke tijd conform de vastgestelde routes sneeuwvrij te zijn. Hieronder vallen ook de aanliggende fietspaden en -stroken en de doorsteken bij de kruispunten. Na 12 uren onafgebroken inzet levert Reinis een tussenevaluatie aan, waaruit blijkt dat zij maximale inspanning verrichten.
- Samenwerking met omliggende wegbeheerders is noodzakelijk, om ervoor te zorgen dat weggebruikers die van of naar gemeente Nissewaard komen, verzekerd zijn van een vergelijkbaar wegbeeld.
- Het streven is zo min mogelijk terechte klachten van bewoners en weggebruikers over de uitvoering van het winterdraaiboek te ontvangen. De vraag of deze klachten terecht zijn, wordt na de gladheidperiode meegenomen in de evaluatie.
- In het kader van burgerparticipatie stelt de gemeente gratis strooizout beschikbaar aan burgers voor de gladheidbestrijding in de openbare ruimte.

- De gemeente zorgt er voor, dat zij alle informatie die voor weggebruikers van belang is, tijdig en adequate bekend maakt. Vragen over de uitvoering van het winterdraaiboek dient Reinis adequaat te behandelen.

2. Werkwijze

2.1 Beoogd resultaat

De doelstellingen dienen vertaald te worden naar de volgende operationele acties en resultaten:

- Machinale preventieve gladheidbestrijding op het vastgestelde areaal, met als resultaat dat in vrijwel alle gevallen gladheid wordt voorkomen.
- Machinale curatieve gladheidbestrijding op het vastgestelde areaal met als resultaat dat het areaal sneeuwvrij is.
- Handmatige curatieve gladheidbestrijding na perioden van sneeuwval op locaties die de gemeente heeft aangegeven.
- Bewonersondersteuning door strooizout beschikbaar te stellen met als resultaat tevreden bewoners en gladheidbestrijding buiten het vastgestelde areaal van de gemeente Nissewaard.

2.2 realisatie

2.2.1 Preventieve gladheidbestrijding

Gladheid kan het meest efficiënt worden bestreden door in actie te komen, voordat de gladheid ontstaat. Dit kan door een dun laagje natzout (mengsel van zout (natriumchloride) vermengd met een natte natriumchlorideoplossing) in een hoeveelheid van 7-10 gr/m² op de weg te strooien. Het voordeel van deze methode is dat het zout aan de weg wordt 'geplakt', voordat de gladheid ontstaat en er dus voor het ontstaan van gladheid gestrooid kan worden.

Als gladheid wordt voorspeld, strooit Reinis preventief, doorgaans tussen 19.00 en 23.00 uur. In de meeste gevallen is dit voldoende. Hiermee voorkomen we dat gladheid optreedt en dat er midden in de nacht gestrooid moet worden (minder belasting van de medewerkers). Gladheid kan ontstaan doordat er vocht neerslaat op het wegdek waarna de wegdektemperatuur daalt onder het vriespunt. Dit wordt condensatiegladheid genoemd. Indien er gladheid optreedt die niet is voorspeld, wordt er ongeacht tijdstip direct gestrooid.

2.2.2 Curatieve gladheidbestrijding

De curatieve gladheidbestrijding wordt ingezet als de preventief aangebrachte zoutlaag onvoldoende blijkt te zijn. In de meeste gevallen komt dit door neerslag die het preventief aangebrachte strooizout van de weg spoelt, cq. verdunt. Hierbij zijn grofweg 3 scenario's te onderscheiden:

- Sneeuw
De sneeuw moet worden weggeschoven of geborsteld waarna het restant sneeuw wordt

weggedooid door opnieuw zout te strooien. Zolang het blijft sneeuwen wordt deze bestrijdingsvorm continu ingezet.

- IJzel
Het regent op een bevroren ondergrond, waardoor een ijslaag ontstaat. De neerslag spoelt en verdunt het aanwezige zout van de weg en door de lage wegdektemperatuur blijft deze ijslaag in stand. Tijdens deze weersomstandigheden blijven de strooivoertuigen constant strooien.
- Eerst regen daarna vorst
Direct na de neerslag dient er een nieuwe zoutlaag op de weg te worden aangebracht.

2.2.3 Handmatige bestrijding

Handmatige gladheidbestrijding wordt uitgevoerd op locaties waar machinale bestrijding niet mogelijk is. Deze vorm van bestrijding wordt curatief uitgevoerd. De uitvoering vindt plaats in opdracht van de gemeente en betreft de in de bijlage genoemde locaties en alleen op werkdagen overdag plaats.

2.2.4 Voorbereiding

Het winterdraaiboek wordt jaarlijks vóór de zomerperiode herzien met aandacht voor de actiepunten uit de evaluatie van het voorgaande seizoen. Het areaal wordt vastgesteld naar aanleiding van mogelijke wijzigingen in de buitenruimte. Op basis van het vastgestelde areaal past Reinis indien nodig de routes aan, om aan de normen te voldoen.

Voor aanvang van het gladheidseizoen vindt een vlootshouw plaats en worden alle routes voorgereden. Op basis hiervan meldt Reinis zich gereed voor het komende seizoen.

2.2.5 Routes

We onderscheiden in de uitvoering twee typen routes. De hoofdontsluitingswegen waarop twee voertuigen worden ingezet en de gebiedsontsluitingswegen waarop vier voertuigen worden ingezet en die we combineren met de fietspaden.

2.2.5.1 Wegomleidingen

Bij wegomleidingen neemt Reinis contact op met opdrachtgever en stelt een omleidingroute voor, rekening houdend met de maximale afstand vanaf een perceel tot aan de weg die in de strooiroute is opgenomen. Een en ander zoals vastgesteld op de tekeningen.

2.2.5.2 Obstakels

Obstakels worden geïdentificeerd tijdens het vaststellen van het strooiareaal. Nissewaard verwijdert de obstakels voorafgaand aan de vlootshouw. Tijdens het seizoen blijven de obstakels verwijderd en na afloop van het seizoen teruggeplaatst. Meldingen van burgers hieromtrent worden meegenomen in de evaluatie gladheidbestrijding.

2.2.6 Wagenpark

Reinis beschikt over twee voertuigen met een natzoutinstallatie van acht kuub en vier voertuigen met een natzout installatie van 1 kuub. Er is een (nat)zout laadstation aan de Wattweg 10. Bij extreme omstandigheden worden de voertuigen voorzien van de ploeginstallatie. Al het materieel wordt tijdens de vlootshouw uitgebreid getest.

2.2.7 Personeel en ploegen

Er zijn twee ploegen beschikbaar voor gladheidbestrijding. Indien de inzet tijdens de strooironde in één etmaal de 13 uur overschrijdt, wordt de tweede ploeg opgeroepen om het over te nemen. Iedere ploeg bestaat uit tenminste uit één coördinator en zes chauffeurs. Indien nodig, wordt opgeschaald naar twaalf chauffeurs. Reinis draagt er zorg voor dat de relevante arbo-wetgeving niet wordt overtreden.

2.2.8 Signalering

De dienstdoende coördinator gladheidbestrijding van Reinis neemt de beslissing om over te gaan tot gladheidbestrijding. Dit doet hij op basis van voorspellingen en alarmering van de gecontracteerde weerdienst, eigen waarneming en, indien nodig, in overleg met aangrenzende gemeenten of wegbeheerders.

2.2.9 Bewonersondersteuning

Bewoners kunnen op vertoon van hun recyclepas een zak zout ophalen bij de stadswerf. De voorraad zakken wordt gedurende het seizoen niet meer aangevuld.

3 Communicatie, registratie en evaluatie

3.1 Communicatie

Over het winterdraaiboek en de samenstelling ervan hebben de gemeente Nissewaard en Reinis intensief contact gehad om te komen tot heldere afspraken en bijpassende dienstverlening. Tijdens het winterseizoen vindt er twee keer overleg plaats. Deze overleggen zullen zich met name toespitsen op de uitgevoerde acties en de continuïteit voor het lopende seizoen. Aan het einde van het seizoen wordt gezamenlijk geëvalueerd. Hierdoor heeft de gemeente een goed beeld van zowel planning, voorbereiding als uitvoering van de winterdienst. Bovendien wordt de gemeente Nissewaard over iedere inzet voor de gladheidbestrijding via email op de hoogte gehouden.

3.2 Registratie

Ieder strooivoertuig is voorzien van een navigatie- en volgsysteem waarbij route, kilometer en strooihoeveelheid realtime kunnen worden gevolgd. Dit betekent dat de coördinator indien nodig direct kan bijsturen en alle data voor de rapportage wordt vastgelegd. Dit leidt er toe dat er na iedere ronde een 100% check wordt uitgevoerd, om te zien of de route volledig wordt afgereden.

3.3 Rapportage

Binnen 24 uur na het einde van de gladheidbestrijdingsactie levert Reinis per email een rapportage aan met hierin de volgende elementen:

- Meteogegevens op basis waarvan is besloten over te gaan tot actie
- Type bestrijdingsactie
- Begin- en eindtijd
- Aantal kilometers
- Dosering
- Tekening van het totaal gestrooide areaal
- Naam van de dienstdoende coördinator gladheidbestrijding

Na sneeuwval wordt na iedere afgeronde actie een visuele controle uitgevoerd om te zien of het areaal sneeuwvrij is volgens afspraak. Indien de actie nog niet tot het gewenste resultaat heeft geleid, wordt deze herhaald, totdat het afgesproken niveau is bereikt. De gemeente zal hier ook steekproefsgewijs controle op uitvoeren.

Over strooiacties uitgevoerd in het weekend wordt de maandag erna gerapporteerd.

3.4 Evaluatie

Gedurende het seizoen houdt de gemeente Nissewaard tweemaal een tussenevaluatie. Binnen vier weken na het strooiseizoen houdt Reinis een interne evaluatie. Binnen zes weken na afloop van het strooiseizoen ontvangt gemeente Nissewaard de evaluatienota met hierin een uitnodiging voor een gezamenlijke evaluatie met hierin aandacht voor:

- de inhoudelijke evaluatie
- verbeterpunten voor volgend seizoen
- de kosten

Bijlage 1.

Locaties handmatige curatieve actie

- Toegangsweg en brug bij de kinderboerderij tussen Riagg en Zuidwester
- P&R Heemraadlaan en metrohalte Heemraadlaan
- Paradijsvogelhoek (bij school Oude Maas)
- Groenekruisweg (zwembad)
- Rozeboompjes (Rozeboomstraat ingang flat)
- Biesboschstraat flat Maasgrienden
- Amstelstraat (trappen voor de woning)
- Spaarnestraat (trappen voor de woning)
- Saturnuslaan flat
- Vlasdreef (school)
- Trompetpad/Trombonepad (school)
- J. Wagenaarstraat (school)
- Pampasgras/Pluimgras (school)
- Noordakker (school)
- Verdilaan (ingangen flats)
- Paganinihof (ingangen flat)
- Boekenberg (hoofdingang en rondom) als eerste meepakken
- Metrostation Spijkenisse , Ruwaard van Puttenweg
- Plavuizen ingang Kopspijker
- Trappen City Plaza parkeergarage
- Nieuwstraat bij de Wibra
- Trappen Albert Heijn
- Nieuwstraattrapje bij Marrewijklaan
- Trappen Winkelcentrum Plateau (alleen de trappen, niet boven)
- Ingang Multatulihuis
- Ingang Puttenstein
- Ingang Vierambachten (bij kerk)
- Ingang Herman Gorterhof
- Hoogwerfsingel (Hof van Noord)
- Bestrating ingangen winkels Korenbloemstraat (Chinees)
- Bestrating winkelcentrum Vondelsingel
- Ingangen Marrewijkflat
- Ingang oude gemeentehuis
- Blikstraat (Zuidwester)
- 1^e Heulbrugstraat (trappen)
- Parkeerplaats Pleintje Versteeg (trappen)
- Hart van Groenewoud (Lindestraat, zorginstelling Careyn)
- Winkelcentrum Groenewoud
- Goudenregenplein (Marckenburg)
- Serreburg (Eikenlaan)

- Winkelcentrum Maaswijk
- Winkelcentrum Schenkel (Aldi)
- Winkelcentrum Waterland
- Schenkeldijk (trappen)
- Gaddijk (trappen)
- Maasboulevard (trappen)
- Metrostation Akkers
- Winkelcentrum Akkers
- Metrostation Heemraadlaan
- Winkelcentrum Sterrenhof
- Winkelcentrum Klokbekerkreek (Bas van de Heijden)
- Krommedreef
- Panoramaflat
- Vogelenzang (55+ woningen)
- Bellinistraat (55+ woningen)
- Bushalte Akkershof, trapjes bij fietstunnel

In zijn algemeenheid geldt dat de bushaltes binnen de gemeente aanvulling zijn op bovenstaande locaties. Tevens kan opdracht gegeven worden tot uitvoering van het centrumplan, zoals vermeld in de bijlage.